

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De præparatione animi ad quælibet adversa, in vocatione,
ferenda. Nisi probè paratus sis ad adversa, nec ad ipsa prospera benè
paratus es.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

Prov. 13.
Serm. de
abdicat.

3. de Doct.
Chr. 12.

30 Mor.
27.

ex sola cupiditate, & puriori motivo vellet natura satisfacere. Hæc est enim intemperantiæ species, non minus illicita, quam alia: unde Apostolus post comestiones & ebrietates exagittas, addit, *Et carnis curam non feceritis in desideris.* Quod adeo verum est, ut in hac maxime vitii parte, totum penè vitium ponant sancti Patres. *Gula vitium,* inquit S. Basilius, *non in escarum copia, natura sua vim exercere novit, sed in voluptate atque gustatu, licet mediocri admodum utare.* Et S. Augustinus: *In omnibus hujusmodi rebus, non ex earum rerum natura quibus utimur, sed ex causa utendi, & modo appetendi, vel probandum est, vel improbandum quod facimus.* Sanctus denique Gregorius in moralibus: *Antiquus hostis quia non cibum, sed cibi concupiscentiam esse causam damnationis intelligit, primum sibi hominem non carne sed pomo subdidit, & secundum non carne, sed pane tentavit.* Quia tamen in lautoribus cibus concupiscentia magis excitatur, idcirco tum præcipue invi-

gilandum est, ne præcedat, nec propterea comedatur, quia delectat, nec quia sensuale est quod permittitur, usurpetur; sed purè quia permittitur. Possunt quidem alii occurrere probati fines, sed hic unus instar omnium cæteres comprehendit, & in praxi ad memoriam proclivis est. *Dominus nobis prandium misit, verè pius verè misericors.* Sic S. Paulus Eremita cum S. Antonio. Sic vide ut deinceps sentias; *Mundemus nos ab omni inquinamento carnis, & spiritus perficientes sanctificationem in timore Domini.* SIC *Justi epulantur & exultant in conspectu Domini:* Contra qui Deum à se & à sua mensa excludunt: *Hi sunt,* inquit S. Judas, *in epulis suis macula, conviventes sine timore, semetipos pascentes.* Hæc postrema Verba valde expendenda: tum quia gravius aliquid indicant quam putetur; tum quia tibi fortè id indicant, ut prospicias. *Statue cultrum in gutture tuo.*
Vide supra in Adventu, Dominicam quartam, & alibi, verbo *Temperantia.*

2. Cor. 7.

Pf. 67.

Tob. 6.

Prov. 23.

FERIA SEXTA. DE PRÆPARATIONE ANIMI AD QUÆLIBET ASPERA IN VOCATIONE FERENDA.

Venient autem dies, cum ablati ab eis fuerit sponsus, tunc ieiunabunt in illis diebus. Luc. 5.

VERITAS PRACTICA.

Nisi probè paratus sis ad adversa, nec ad ipsa prospera bene paratus es.

RATIO EST, Quia nisi probè paratus sis ad adversa, signum est, te nimis affici prosperis. Sed nimis affici prosperis, non est ad ipsa bene paratum esse. Ergo nisi probè paratus sis ad adversa, nec ad ipsa prospera bene paratus es.

I PUNCTUM.

QUOD Christus Dominus de Apostolis suis dixit, *venient dies, cum ablati ab eis fuerit sponsus, tunc ieiunabunt in illis diebus,* non modò Pharisæos & alios murmurantes de communi eorum

vita, compefecit, affirmando futurum suo tempore, ut ipsi jejuniis, orationibus, & aliis piis animi corporisque exercitationibus addicerentur; sed & ipsos Apostolos simul monitos fecit, ut se ad illud tempus paratos exhiberent, nec commodis rebus ita se præsentè uterentur, quin se absente incommodis, & adversis æquè vellent exerceri. Quæ certè admonitio non eò spectabat solum, ut ad futura illa quæ passuri erant adversa, confirmarentur: sed ad ipsa læta & prospera, quibus modò ex indulgentia quadam utebantur, temperatè usurpanda multum valebat. Neque enim prosperis bene usurpandis aptus est animus, nisi & adversis fortiter tolerandis aptetur: *Et nisi probè paratus sis ad adversa, nec ad ipsa prospera bene paratus es.*

Quod Pronunciatum quàm sit ad praxim utile, satis patet; Quàm sit verò verum, ut ad praxim faciliùs descendatur, Ratio quæ affertur,

affertur, brevis & facilis, sic declarat.

N si probe paratus sis ad adversa toleranda, manifestum est signum, te nimis affici & deinde prosperis. Quid est enim quod non sit ad adversa paratus animus, nisi quia illa times & refugis? Unde verò illa times & refugis, nisi quia nimis amas commoda & mollia, quibus te cariturum & contrariis affligendum vides? Quidquid enim dicas te facilius cariturum commodis, quam incommoda subiturum, nec te ita prosperis affici, quam adversis premi: hoc gratis dicitur: nec quidquam ordinariè averſamur nisi quantum afficimur ad id, quod illi est oppositum. Nam ut luculentè docet S. Thomas post S. Augustinum, ex amore procedunt ceteræ omnes passionēs, atque imprimis odium & averſio seu fuga rei cuiuslibet, quia, ut ipse ait. *Amor consistit in quadam convenientia amantis ad amatum: odium, verò in quadam repugnancia vel dissonantia; oportet autem in quolibet prius considerare quid ei conveniat, quam quid ei repugnet. Per hoc enim aliquod est repugnans alteri, quia est corruptivum, vel impositivum eius quod est conveniens; unde nasci se est quod amor sit prior odio, & quod nihil odio habeatur nisi hoc quod contrariatur convenienti, quod amatur. Quod autem odium sit magis sensibile, quam amor, id provenit ex natura sensus, seu ex modo sensationis humanæ, de qua longius esset dicere; sed nihil obstat, quin amore posterius sit odium, nihilque sit quod oderis & averſeris, nisi quantum illud ames, cuius privatio dolorem, metum, & odium, ceterasque naturales in te concitat affectiones.*

Vide afflictos & perturbatos illos, de quibus facta passim Scriptura; Saulem, Achabum, Amanum, Antiochum, & similes angore & metu cruciatos, quid est quod ita cruciantur, nisi quod sua spe excidant, suis priventur optatis, & ut scripturæ verbis utar, *quia non factum est eis, sicut cogitabant?* Sic plane tu, si sic times adversa, ut ad ea non sis paratus, nimis amas prospera; si sic times paupertatem, ut eius metu nimis angaris, nimis tua diligis: si contemptum tui, si morbos si mortem, & alia vitæ incommoda sic abhorres. ut ne eorum quidem cogitationem velis suscipere, quæ te ad illa præpares, nimis honorem apertis, nimis sanitatē amas & vitam. *Pe. v. 6. quia diligitis primas Cathedras, & salutationes in foro, hinc prima mali habes, quia nimis diligitis.*

II. PUNCTUM.

SED nimis affici prosperis, non est ad ipsa bene paratum esse.

Agitur enim de præparatione seu dispositione animi, quæ cum virtute & merito apud Deum prospera usurpentur, primò quidem ne nos nimis attollant & insilent; tum ut Deum benefactorem in his laudemus & amemus; sicut præparatur animus ad adversa, ne his contingentibus nimis deprimatur, seque nimis abiiciat, sed potius ad Deum sese attollat. Jam verò quis non videt nimiam ad prospera propensionem, non efficere illam animi dispositionem, quæ cum virtute conjuncta sit?

Oporteret quippe in honore tremere ne subrepat superbia, ne se influet ambitio, vanitas, ceteraque virtutis pestes: Amor autem honoris contra potius exultantes facit, & secutos; *Nunc autem exultatis in superbiis vestris: omnis exultatio talis maligna est.*

Oporteret in divitiis, de bonis cogitare operibus, & de larga in egenos profusione: At divitiarum amor animum potius occupat ad opes conservandas, vel augendas: ubi enim est thesaurus tuus, ibi est & cor tuum. In deliciis vero quantà continentia quanta modestia esset opus? At deliciarum amor, quàm contra vetius profusus amatores in eas faciat, testantur hæc apud Sapientem illorum voces: *Venite & fruamur bonis quæ sunt, & utamur creatura, tamquam in juventute celeriter.*

Sicque apparet evidenter, quàm longè sit ab illa dispositione animi, quæ necessaria est ad virtutem in prosperis, nimis prosperitatis affectus cum inde virtus omnis percat, & vitium potius, ac perditio illa sequatur de qua Sapientis: *Averſio parvulorum interficiet eos, & prosperitas stultorum parcat illos.*

III. PUNCTUM.

NISIT ergo probe paratus sis ad adversa, nec ad ipsa prospera bene paratus es; quia illud ipsum quod te impedit, ne sis ad illa paratus, te imparatum facit ad hæc, nempe nimis ad commoditates & prospera quæque affectus. Ille est qui adversitates nimis horret, ille est qui prosperitates nimis amat; sicque ad neutrum bene paratus es, cum ad utrumque tamen præsto & paratum, ex æquo, te esse oportet, & cum Davide dicere: *Paratum cor meum Deo, paratum cor meum. Et cum*

1. 2. q. 29.
a. 2.
14. Crut.
Des c. 7.

ibid. a. 3.

1. Macch.
6.

Ps. 118.

10. 4.

Matth. 6.

Sap. 2.

Prov. 2.

Ps. 136.

cum

2. Cor. 6. cum Apostolo : *A dextris, & à sinistris, per gloriam & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam.*

Os 6. Quid speras alioquin? quid intendis? quid tandem de te statuendum putas? *Quid faciam tibi Ephraim? quid faciam tibi Juda? Si divitias, si honorem, si prosperum aliquem successum immisero, statim emolliris, insolescis, in ruum naturale bonum, & commodum vertis; Sin verò te adversis premam, illicò frangeris, despondes, murmuras, & in Medicum surgis. Quid fiet tandem illi viro, qui nec prosperis bene uti potest, nec adversis? Nonne est velut lignum aridum, velut lignum vitis præcisum, quod nullis agricolarum usibus prodest, nullis fabrilibus operibus deputatur?*

1. August. *hominis, quid fiet de ligno vitis? Gravius sane expostulatio, gravius sermo Domini apud Ezechielem contra eum, qui se suâ culpâ sic ineptum reddit ad omnia. Nihil illi superest nisi ignis, nisi combustio, id est ex hac etiam vita calamitosum aliquod poenæ genus, unde ineptior & miserior reddatur: sic enim loquitur: Etiam cum esset integrum, non erat aptum ad opus, quanto magis cum illud ignis devoraverit & combusserit, nihil ex eo fiet operis!*

Est etiam apud Cassianum egregius de hoc argumento locus, ubi hæc inter alia, præclare ad rem nostram: *Omnia adversa viro insipienti. Nec enim prosperis rebus prospicit, nec emendatur adversis; Eiusdem namque virtutis est, tristitia fortiter tolerare, & cuius etiam secunda moderari: & enim qui in uno eorum superatur, neutrum sufferre certissimum est.*

Jud. 3. Tum verò ut simus ambidextri, & quomodo possimus esse, sicut ille Aoth in libro Judicum fuisse describitur, qui utraq; manu utebatur pro dextera, fuscè declarat: *Si videlicet ea*

qua prospera sunt, dextraque consentur, & ea qua adversa sunt ac sinistra dicuntur, bono rectoque usu ad partem fecerimus dexteram pervenire; ut quacunq; fuerint illata, sicut nobis secundum Apostolum, arma iustitia; Et in fine concludens: Erimus igitur ambidextri, quando nos quoque rerum præsentium copia vel inopia non mutarit; Et nec illa nos ad voluptates noxia remissionis impulerit, nec ista ad desperationem attraxerit & querelam; sed similiter Deo gratias in utroque referentes, parem fructum de secundis adversisque capiamus, qualem se verus ille ambidexter Doctor gentium fuisse testatur dicens: Ego enim didici in quibus sum sufficiens esse, scio & humiliari, scio & abundare, ubique & in omnibus institutus sum, & saturari & esurire, & abundare & penuriam pati, omnia possum in eo qui me confortat.

Si sic posses, nonne velles? sed unde ille potuit & voluit, nisi à Gratia, quæ se modo tibi offert? vide ne negligas; Vide quæ Dominus cum Jobo differit de præparato ad bellum equo: *Exultat audacter, in occursum pergit armatis, contemnit parvorem, nec cedit gladio.* Et quæ plura ibi leguntur, quæ ut sunt à sancto Gregorio exposita, videri possunt in secunda parte, Feria sexta infra Hebdomadam Sexagesimæ: & Feria 4, infra Hebdomadam Quadragesimæ: Et vide Sabbato ante Dominicam Palmarum.

SAB-